

Bättre underlag för beslut vid investeringar

Nuvärdesmetoden – ger dig möjlighet att jämföra avkastningen av olika investeringsalternativ

Varför är en krona idag mer värd en krona i framtiden?

När betalningar är spridda över flera år finns det ett behov av att göra betalningarna jämförbara. Värdet på en betalning är inte bara beroende av beloppets storlek utan beror också på när betalningen sker. Eftersom vi som investerare har alternativa placeringsmöjligheter så måste vi bedöma vilken avkastning vi kräver av vår investering.

Ett alternativ skulle kunna vara att placera en krona på banken eller på börsen vilket ger en viss förräntning. Detta innebär att ju längre fram i tiden en inbetalning sker desto kortare tid kan den förräntas på banken vilket i sin tur leder till lägre avkastning.

Om vi saknar eget kapital måste vi låna kapital. Därför är en inbetalning nu att föredra framför en i framtiden eftersom den minskar lånebehovet och därmed räntekostnaden.

Väger vi in inflation vet vi att en krona är mer värd i dag än en krona i framtiden eftersom köpkraften försämras med tiden.

För att kunna bedöma värdet av en krona i framtiden måste man veta vilken kalkylränta eller diskonteringsränta vi ska använda oss av.

Val av kalkylränta

Den ränta vi väljer ska täcka kostnader för eventuella lån och vårt avkastningskrav. När man pratar om ränta brukar man nämna nominell ränta vilken är lika med realränta plus inflation. Ofta nämns ordet riskfri ränta, vilket brukar vara en 10-årig statsobligation eftersom staten är den som kan låna pengar till lägst ränta eftersom det förutsätts att staten inte kan gå i konkurs.

Om banken ska låna ut pengar till oss vill den ha betalt för riskfri ränta plus en riskpremie. Vi själva vill också ha förräntning på de pengar vi satsar och detta avkastningskrav ska naturligtvis vara högre än den ränta vi erbjuder när vi lånar pengar eftersom avkastningen ska täcka både kostnaden för lånet och ge oss ett överskott. Eftersom denna ränta är högre kan man därför säga att vi som ägare kräver högre riskpremie än banken.

Kalkylräntan ska spegla den genomsnittliga finansieringskostnaden, det vill säga andelen ränta som faller på lånat kapital och andelen avkastningskrav som faller på vårt eget insatta kapital.

Nuvärdesmetoden

Vårt exempel

I vårt exempel investerar vi i en lastbil och använder oss av följande grundbegrepp:

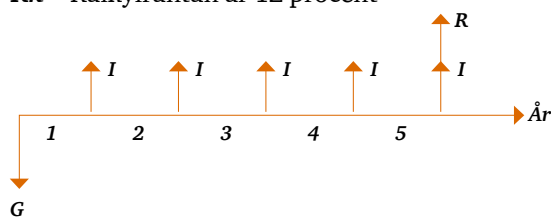

G = Grundinvestering, vilken består av samtliga utbetalningar av engångskaraktär som görs i samband med investeringen. I detta fall består det av utbetalningar för lastbil, släp och extra vinterdäck. Utbetalningarna uppgår till 1 200 000 kronor.

I = Nettot av framtida inbetalningar och utbetalningar per år i framtiden. Inbetalningarna består av framtida intäkter från verksamheten och utbetalningarna avser kostnader för lön och sociala avgifter till en chaufför, reparation, underhåll och bränsle samt kapitalkostnad. I detta fall uppgår nettot till 300 000 kronor per år.

R = Restvärde som eventuellt kan erhållas när tillgången avyttras. För vissa investeringsobjekt vet man i förväg att det finns ett restvärde, exempelvis som lastbilen. I andra fall sätts restvärdet till 0. I detta fall uppgår restvärdet till 360 000 kronor efter år 5.

Rk = Kalkylräntan är 12 procent

Nuvärdesmetoden

Nuvärdesmetoden går ut på att investeringsalternativets alla förväntade in- och utbetalningar omräknas till en och samma tidpunkt, vilken är tidpunkten för grundinvesteringen. Det beräknade värdet är det vi kallar nuvärde. Denna omräkning sker till den valda kalkylräntan

En investering är lönsam om nuvärdet är positivt. Om man ska välja mellan olika alternativ ska man välja den investering som ger högst nuvärde.

$$\begin{aligned} \text{Nuvärdet} = & -1200000 + 300\,000/(1+12\%) \\ & + 300\,000/(1+12\%)^2 + 300\,000/(1+12\%)^3 \\ & + 300\,000/(1+12\%)^4 + (300\,000+360\,000)/ \\ & (1+12\%)^5 = 85\,707 \end{aligned}$$

Eftersom nuvärdet är positivt är investeringen lönsam.

Prata gärna med din revisor eller redovisningskonsult om hur du bäst tar fram underlag för beslut i samband med investeringar.